

Introduktion til VIVE rapport: ”Erfaringer med offentligt-privat samarbejde (OPP) – evaluering af etablering af psykiatriske afdelinger i Vejle og Aabenraa, 2012-2018”

Aktører

Psykiatrisk afdeling i Vejle, Psykiatrisk afdeling i Åbenrå, Projektorganisationen for byggeri, VIVE (Viden til Velfærd)

Beskrivelse

Region Syddanmark har som en del af psykiatriplanen ”Fremtidens psykiatri” fra 2007 blandt andet vedtaget at opføre en psykiatrisk afdeling i Vejle som et offentligt-privat partnerskab (OPP projekt) og en psykiatrisk afdeling i Aabenraa som et traditionelt anlægsprojekt.

VIVE evaluerer i rapporten de to byggerier med henblik på at undersøge, om man kan konkludere noget omkring erfaringen med OPP som udbuds- og anlægsform sammenlignet med en traditionel udbudsmodel.

Fokus i undersøgelsen er mere specifikt på at sammenligne, hvordan de to projekter klarer sig i forhold til omkostninger, kvalitet og innovation i de to byggerier.

Hovedkonklusionerne er, at projektet i Vejle er en smule dyrere anlægsmæssigt, men samtidig også at kvaliteten i Vejle er højere. Så på den måde understøtter rapporten umiddelbart også, at der på anlægsdelen er fordele og ulemper, alt efter hvilken udbudsform man vælger. Det kan dog endnu ikke konkluderes, om OPP-modellen samlet set ender med at være dyrere – det kan først gøres op, efter de 25 års driftsperiode med OPP-kontrakten er udløbet.

Økonomi

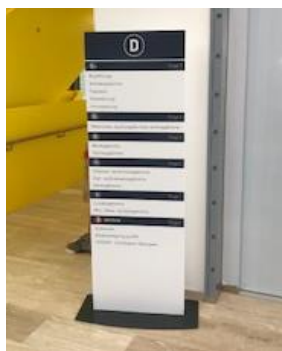
Region Syddanmark og VIVE har hver anvendt 1 mio. kr. til udarbejdelse af rapporten.

Yderligere informationer

VIVE hjemmeside: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/erfaringer-med-offentlig-privat-samarbejde-opp-13158/>

Den samlede rapport: <https://www.vive.dk/media/pure/13158/2800545>

Wayfinding Sydvestjysk Esbjerg og Grindsted

Skilteplaceringer, Bygn. B - Plan -1

Aktører

Projektafdelingen for Sygehusbyggeri på Sydvestjysk Sygehus i samarbejde med driftspersonale, Modulex samt Syddansk Sundhedsinnovation.

Beskrivelse

Formålet for projektet var, at patienter og pårørende kan finde vej til deres destination, finde rundt og finde ud, når de besøger Sydvestjysk Sygehus.

Ønsket var at skabe en løsning, der er sammenhængende, robust og fremtidssikret, som også er nem at afkode. Wayfindingen skal begynde hjemme hos borgerne og tage højde for hele patientens vej fra indkaldelsesbrev til endelig destination.

Et gennemprøvet og velkendt princip (gate-princippet) er blevet valgt, og der etableres et "hovedstrøg", som forbinder hele sygehuset.

Den nye wayfinding har betydet, at bygninger er blevet omdøbt fra Delfinen, Hvalen mv. til A, B, C mv. og etagerne kaldes 1, 2, 3 mv.

Det giver en naturlig "adresse" til eksempelvis D3, som er bygning D, 3. etage.

I samme projekt har også ligget en fordanskning og en harmonisering af afdelingsnavne.

De ønskede effekter af den nye wayfinding:

- Mindske søgende trafik - alle skal let kunne finde vej
- Færre forstyrrelser for personale
- Bedre og mere tydelig kommunikation

Der er endnu ikke foretaget effektmålinger, da den nye wayfinding endnu ikke er implementeret. Den forventes fuldt udrullet medio 2020.

Økonomi

Der er bevilget 4,7 millioner kr. til Sydvestjysk Sygehus Esbjerg og 2,3 millioner kr. til Sydvestjysk Sygehus Grindsted fordelt over flere budgetår.

Inspirationsfasen for Psykiatrien i Nyt OUH (OPP)

Aktører

Psykiatrien i Region Syddanmark og Projektorganisationen for byggeri i samarbejde med Nyt OUH og Syddansk Sundhedsinnovation.

Beskrivelse

I forbindelse med etablering af en ny psykiatrisk voksenafdeling som del af Nyt OUH, har Projektgruppen i 2019 gennemført en indledende inspirationsfase som grundlag for det kommende byggeri. Syddansk Sundhedsinnovation har været tovholder på processen, som har inkluderet en indledende erfaringsopsamling på de øvrige nye afdelinger, en inspirationstur rundt i landet samt opsamlende workshops. Formålet har været at opsamle erfaringerne fra de øvrige byggerier og samle inspiration til en psykiatrisk afdeling, hvor patientens behov er i højsædet.

Som opfølgning på inspirationsturen blev det besluttet at opbygge en fuldskala mock-up af en potentiel patientstue i kælderen under den nuværende afdeling i Odense. Med opbygning og test i mock-up'en blev det muligt at samle ønsker og inspiration fra den hidtidige proces og samtidig gøre disse mere håndgribelige og virkelighedsnære. I Region Syddanmark er der rigtig gode erfaringer med at gøre brug af fuldskala mock-up test, da det bidrager til at inddrage de relevante brugere og derved kvalificere kravene til byggeriet. Mock-up test af en standard patientstue til Psykiatrien i Nyt OUH gav anledning til en systematisk og bred inddragelse af både patienter, klinisk personale og servicepersonale. Det har spillet en vigtig rolle i forhold til ejerskab og forventningsafstemning, og har konkret gjort det muligt at lægge sig fast på rammerne for den kommende patientstue – afdelingens mest udbredte rum – på et tidligt tidspunkt.

I efteråret er inspirationsfasen blevet afløst af arbejdet med udbudsmaterialet. Syddansk Sundhedsinnovation faciliterer brugerprocessen, som bidrager funktionsbeskrivelsernes datamateriale.

Projektorganisationen for byggeri har det overordnende projektansvar, mens projektorganisationen for Nyt OUH er ansvarlig for udarbejdelse af funktionskravene. Brugerprocessen forventes afsluttet inden jul.

Økonomi

Den kommende psykiatriske afdeling udbydes som et offentligt privat partnerskab, hvor den private part finansierer byggeriet, og regionen efterfølgende lejer sig ind i en årrække. Der er derfor ikke afsat et anlægsbudget til byggeriet.

Yderligere information

[Rapport med resultater fra mock-up test af standard patientstue](#)

Pilottest af Fremtidens Operationsstue på OUH

Scan QR koden
og kig indenfor i
Fremtidens
Operationsstue.

Aktører

Projektorganisationen for Nyt OUH og OUH i samarbejde med Syddansk Sundhedsinnovation.

Beskrivelse

Når Nyt OUH står færdigt i 2022, skal 52 nye operationsstuer være klar til klinisk drift. Tankerne bag de nye operationsstuer er anderledes, end man kender det i dag, da stuerne fremtidigt indrettes og bestykses med samme inventar og grundudstyr på tværs af de kirurgiske specialer, dog selvfølgelig uden at gå på kompromis med de specialespecifikke behov. Standardiseringen af operationsstuerne på tværs af alle specialer skal være med til at understøtte effektiv drift, effektive patientforløb og et godt arbejdsmiljø på Nyt OUH.

Konceptet, omkring standardisering og øget fleksibilitet på de fremtidige operationsstuer, er et resultat af en omfattende brugerproces afviklet i 2015. Her blev der gennemført adskillige mock-up test med repræsentanter fra de kirurgiske og anæstesiologiske specialer, samt serviceorganisation og arbejdsmiljø fra Odense Universitetshospital (OUH). Efter brugerprocessen besluttede OUH og Nyt OUH, at man ville afprøve og sikre konceptets holdbarhed og robusthed i praksis ved at bygge en 1:1 kopi af en medium størrelse operationsstue på OUH og gennemføre pilottest af konceptet. Den nye operationsstue stod færdig og klar til test af konceptet i drift med rigtige operationer fra 1. september 2018.

I perioden fra september 2018 frem til oktober 2019 har Fremtidens Operationsstue været genstand for en grundig afprøvning både udenfor og i klinisk drift. Alle kirurgiske og anæstesiologiske specialer har gennemført rigtige operationer på stuen for med deres specialespecifikke syn at kunne give deres vurdering af og forbedringsforslag til deres fremtidige arbejdsplads. Serviceorganisationen og de tekniske afdelinger på OUH har ligeledes været engageret i projektet, både som deltagere i afprøvningen, men også som fagligt ansvarlige på specifikke fokusområder. Patienter og pårørende har været inddraget med det formål at opnå viden om deres oplevelse af rummet. Oveni den interne evaluering har der løbende gennem projektet været foretaget sparring og vidensdeling med andre hospitaler, bl.a. de øvrige kvalitetsfondsprojekter i Danmark og udenlandske hospitalsprojekter.

Det store engagement og ejerskabet fra projektets interessenter har været helt unikt og af afgørende betydning for det store udbytte, der i løbet af december 2019 samles i en evalueringsrapport, der præsenteres for Nyt OUH's ledelse og OUH direktion i løbet af januar 2020.

Yderligere information

Link til uddybende artikel om [Fremtidens operationsstue på Nyt OUH](#)

Brugerproces for Steno Diabetes Center Odense

Aktører

Byggeorganisationen Nyt OUH har, bistået af bygherrerådgivere, designet huset med sparring af regionens bygningsafdeling, relevante afdelinger på OUH samt Novo Nordisk Fonden og dens rådgivere. Syddansk Sundhedsinnovation har faciliteret brugerproces samt bidraget med bl.a. designrådgivning, evaluering af opholdsarealer samt strategi for way-finding. Derudover har der været samarbejde med UCL Erhvervs-akademi og Professionshøjskole om udvikling og facilitering af VR-model af bygningen.

Beskrivelse

Projektet etableres som et delprojekt på Nyt OUH. Projektet består af bygning 92, der er selve Steno Diabetes Centeret (SDCO) inkl. parkeringskælder, og bygning 70, som er en forbindelsesgang, der forbinder SDCO og voksenpsykiatrien med Nyt OUH.

Syddansk Sundhedsinnovation (SDSI) har i samarbejde med Projektorganisationen Nyt OUH faciliteret brugerprocessen 2018-19 med fokus på sammenhængende patient-flows. Denne blev afsluttet i foråret 2019. I brugerprocessen blev der gjort brug af bl.a. service-blueprints¹ og gennemspilning af udvalgte patientforløb. Patienter og pårørende blev involveret i brugerprocessens sidste fase, hvor en gruppe på 12 patienter og pårørende blev interviewet om forventningerne til det kommende diabetescenter og sidenhen fik mulighed for at opleve bygningen i en VR-version, som blev fremstillet i samarbejde med UCL's bygningskonstruktørlinje. Samme VR-model blev benyttet af det kliniske personale samt repræsentanter for drift og vedligehold.

Der blev på baggrund af interviews og VR-fremvisning lavet og udsendt en midtvejsevaluering af projektet. Evalueringen peger på, at SDCO som bygning generelt opfylder de formulerede kvalitative succeskriterier, idet bygningen overordnet beskrives som *ikke-hospitalslignende* og som *en patientvenlig bygning*.

Siden brugerprocessens afslutning er projektet yderligere detaljeret i forhold til overflader, bestykning m.v. og forventes sendt i udbud primo 2020. Processen med udvælgelse og tildeling vil tage knap 1 år. I forlængelse heraf startes en optimerings-, konkretiserings- og udviklingsproces op med den valgte entreprenør.

Yderligere information

<https://godtsygehusbyggeri.dk/byggeprojekter/region-syddanmark/steno-diabetes-center-odense>
[Steno Diabetes Center Odense inddrager brugerne i byggeprocessen](#)

---

¹ Et patientforløb er en kronologisk beskrivelse af et afgrænset tidsrum i en brugers liv. Det beskriver konkrete hændelser og aktører, deres interaktioner og arbejdsgange. Det kan bruges til at flytte fokus fra et snævert fag-perspektiv og give et samlet overblik over patientens oplevelse også udenfor behandlingsstedets ramme. Service blueprints kan også bruges til at eksperimentere med nye arbejdsgange og skabe grundlag for gennemspilninger af mulige fremtider.